

SIA „Sfagnum”

**lesniegums letekmes uz vidi novērtējumam
plānotajai kūdras ieguvei atradnē „Lielais Rustūžu purvs”
Viļķenes pagastā Limbažu novadā**

Rīga, 2016.gada 12.aprīlis

Rīga, 2016.gada 12.aprīlis

Ierosinātājs:

SIA "Sfagnum"

Reģ. nr. 50103790551

Zolitūdes iela 46A-7, Rīga, LV-1029

Mob. 20016356

e-pasts: uldis.penka@georesursi.lv

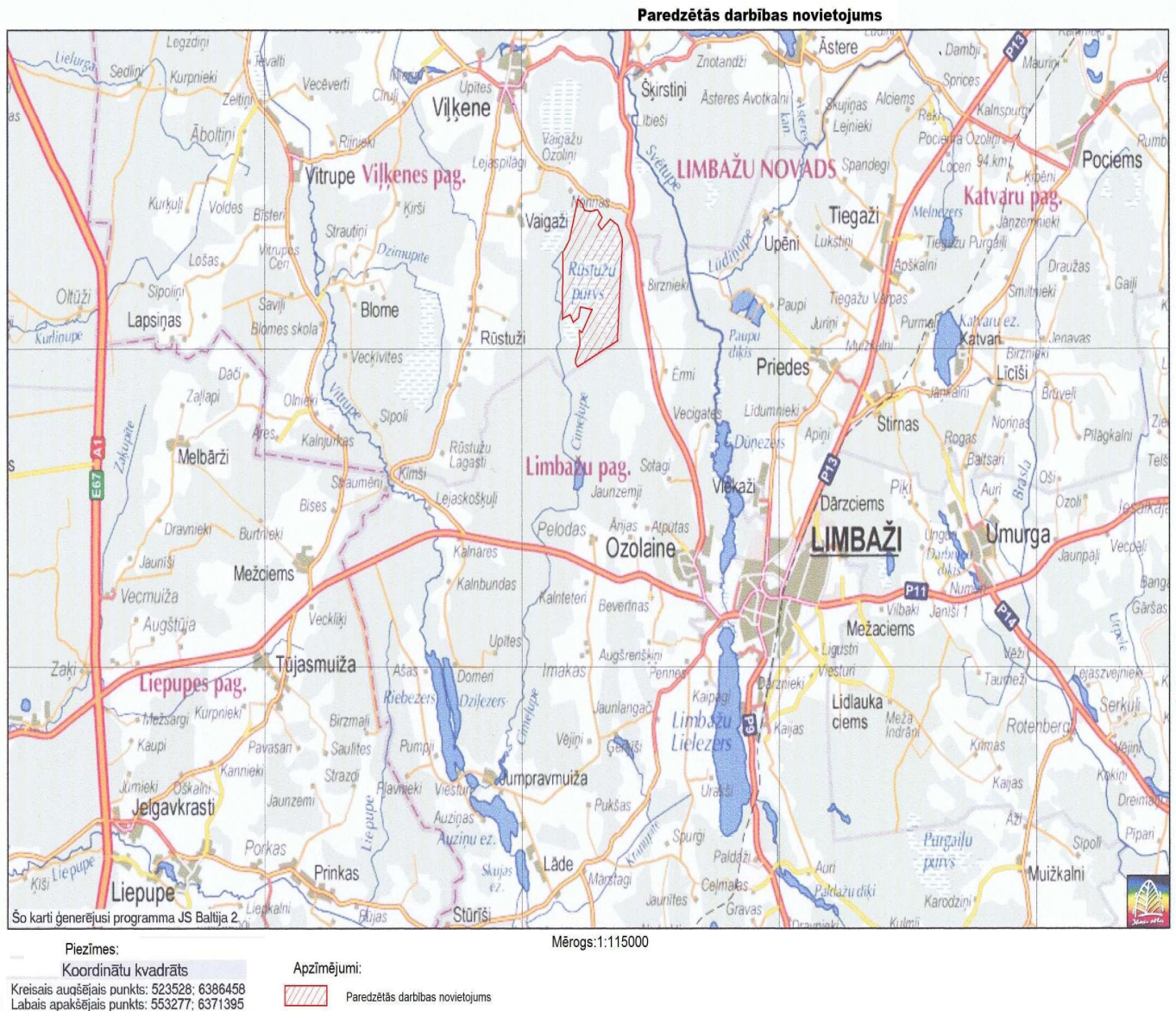
1. Informācija par paredzēto darbību

Iesniegums ietekmes uz vidi novērtējumam sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumiem Nr.18 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi un akceptē paredzēto darbību". Saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 7. pantu un 1. pielikuma 25. punktu, paredzētajai darbībai ir piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums.

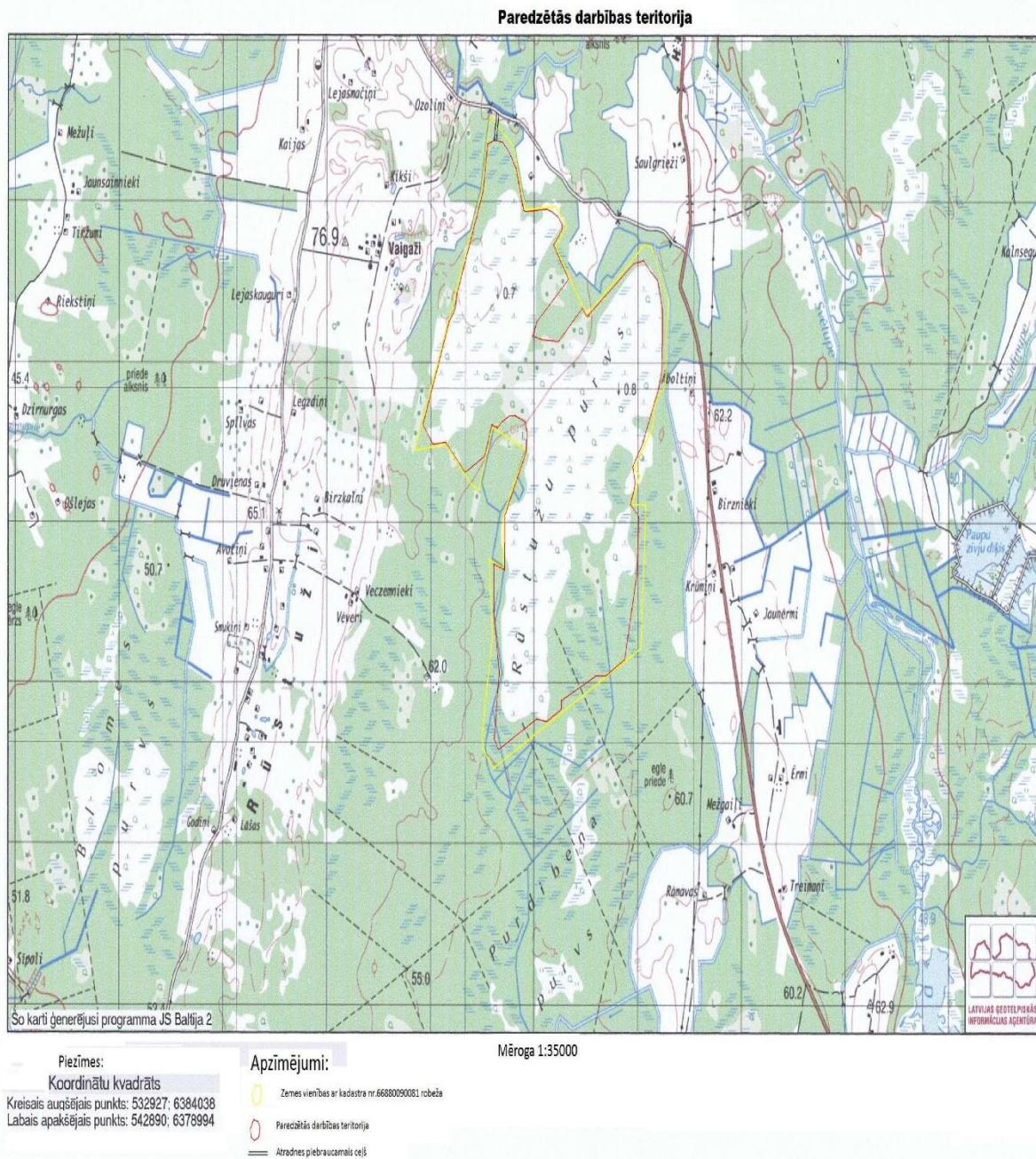
Paredzētā darbība ir kūdras ieguve atradnes „Lielā Rustūža” purva teritorijā. Kūdras ieguve paredzēta 480ha platībā (skat. 1. attēlu). Kūdras ieguve atradnē līdz šim nav notikusi.

Kūdras atradnes "Lielais Rustūžu" purvs daļa atrodas Limbažu novada Viļķenes pagastā ~ 4 km uz dienvidiem no pagasta centra – Viļķenes (skat. 1. attēlu). Kūdras ieguve paredzēta zemes īpašumā "Rīgas pilsētas meža fonds" (kadastra Nr. 6688 004 0110) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6688 009 0081. Zemes īpašnieks ir SIA "Rīgas meži", kuri iznomā šo teritoriju SIA "Sfagnum" uz zemes nomas līguma Nr. SRM-14-575-lī pamata.

Atbilstoši Limbažu novada teritoriālajam 2012. -2014. gada plānojumam minētās teritorijas ir zeme zem ūdeņiem / purvs.

1.att. Rustužu purva izvietojums kartē

2.att. Rustūžu purva paredzētās darbības robeža un nomas platības robeža

Kūdras ieguve tiek plānota ar frēzēšanas, grieztām un kombinētām metodēm, gadā iegūstot līdz 650000 m³ kūdras. Darbību uzsākot platībām nepieciešams mainīt zemes lietošanas mērķi, atmežot atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 889 "Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību", (2012.gada 18. decembrī). Tāpat, darbību uzsākot, būs nepieciešama meliorācijas sistēmas izbūve atradnes

teritorijā un pieslēgšana esošajam meliorācijas tīklam. Kūdras ieguvei tiks ierīkoti pagaidu betona plākšņu ceļi.

Piekluve kūdras purvam tiks nodrošināta izbūvējot piebraucamo ceļu, saskaņā ar regulējošiem normatīvajiem aktiem. Transportēšanai tiks izmantots autoceļš P12 Limbaži - Salacgrīva posms. Plānotā piebraucamā ceļa pieslēguma vieta tiks izvēlēta atkarībā no tuvāko apdzīvoto vietu atrašanās attāluma. Detalizēts transportēšanas maršruts tiks izstrādāts IVN procedūras ietvaros. Tuvākas viensētas ir "Celmiņi" apm. 300 m, "Vecnoriņi" apm. 150 m, "Lejasrammas" apm. 500 m. Tuvākie ciemati, Rūstuži, apm. 2 km attālumā un Vaigaži apm. 800 m attālumā. Tuvākās pilsēta Viļķeņe, apm. 2 km attālumā.

2.3.2. informāciju par paredzētās darbības iespējamām norises vietām (norāda adreses un, ja iespējams, zemes vienību kadastra apzīmējumus) un to raksturojumu, ņemot vērā norises vietu un tās iespējami ietekmētās teritorijas vides stāvokli un jutīgumu;

Kūdras atradnes "Lielais Rustūžu" purvs atrodas Limbažu novada Viļķenes pagastā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6688 009 0081.

Paredzētā ieguves platība vērtējama kā dabīgs, neskarts purvs.

Kā būtiskākā ietekme uz teritorijas vides stāvokli un jutīgumu jāuzskata ūdens režīma maiņa nosusinot purvu. Būtiski IVN procedūras laikā izvērtēt optimālo nosusināšanas risinājumu, lai mazinātu ietekmi uz apkārtējo hidroloģisko režīmu.

2.4. ja paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā darbībā, – esošās darbības raksturojumu, ietverot informāciju par tās apjomiem, tehnoloģiskajiem risinājumiem, galvenajām izejvielām un to uzglabāšanu, dabas resursu izmantošanu, emisijām, notekūdeņiem un atkritumu rašanos;

Tā kā ieguve šajā purvā nav veikta, tad šis punkts neattiecas uz paredzēto darbību.

2.5. informāciju par būtiskajiem vides aspektiem, no kuriem izriet paredzētās darbības ietekme uz vidi, un to raksturojumu, tai skaitā:

2.5.1. dabas resursu ieguve un izmantošana (norāda veidu un apjomu, piemēram, plānotais ūdens patēriņš kubikmetros diennaktī, mēnesī, gadā) un to pārveidošana, tai skaitā pārveidojamās zemes platības;

Tiek plānota kūdras ieguve 480 ha platībā, līdz 650000 m³ kūdras gadā.

Kūdras ieguves procesā nav nepieciešami ūdens resursi. Būs nepieciešams tikai dzeramais ūdens darbinieku vajadzībām.

Plānoto ieguves lauku sagatavošanai dabīgs purvs tiks pārveidots par kūdras ieguves laukiem.

2.5.2. galvenās izejvielas un to daudzums gadā vai plānotie būvmateriāli (attiecībā uz ceļa, dzelzceļa līnijas un lidostas būvniecību) un to daudzums objekta būvniecībai (norāda visas bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumus, kā arī pārējās izejvielas, kuru patēriņš pārsniedz 100 kg gadā);

Kūdras ieguves procesā netiek izmantoti būvmateriāli vai kāda cita veida izejvielas. Kūdras lauku drenēšanai tiek izmantotas plastmasa PVC caurules, kuras pēc lauku izstrādes tiek izņemtas un nodotas pārstrādei atbilstošam atkritumu pārstrādes uzņēmumam.

2.5.3. produkcija un tās daudzums (gadā);

Kūdras plānots iegūt ar frēzēšanas, griezto un kombinēto paņēmieni. Frēzkūdras apjoms gadā plānots 400000 m³, grieztā kūdra 250000 m³ gadā. Kopā līdz 650000 m³ gadā

2.5.4. ūdensapgādes risinājums, ūdens ieguves avots (esošs vai plānots), izmantojamā ūdens ieguves avota nodrošinājums ar ūdens resursiem (virszemes vai pazemes ūdens);

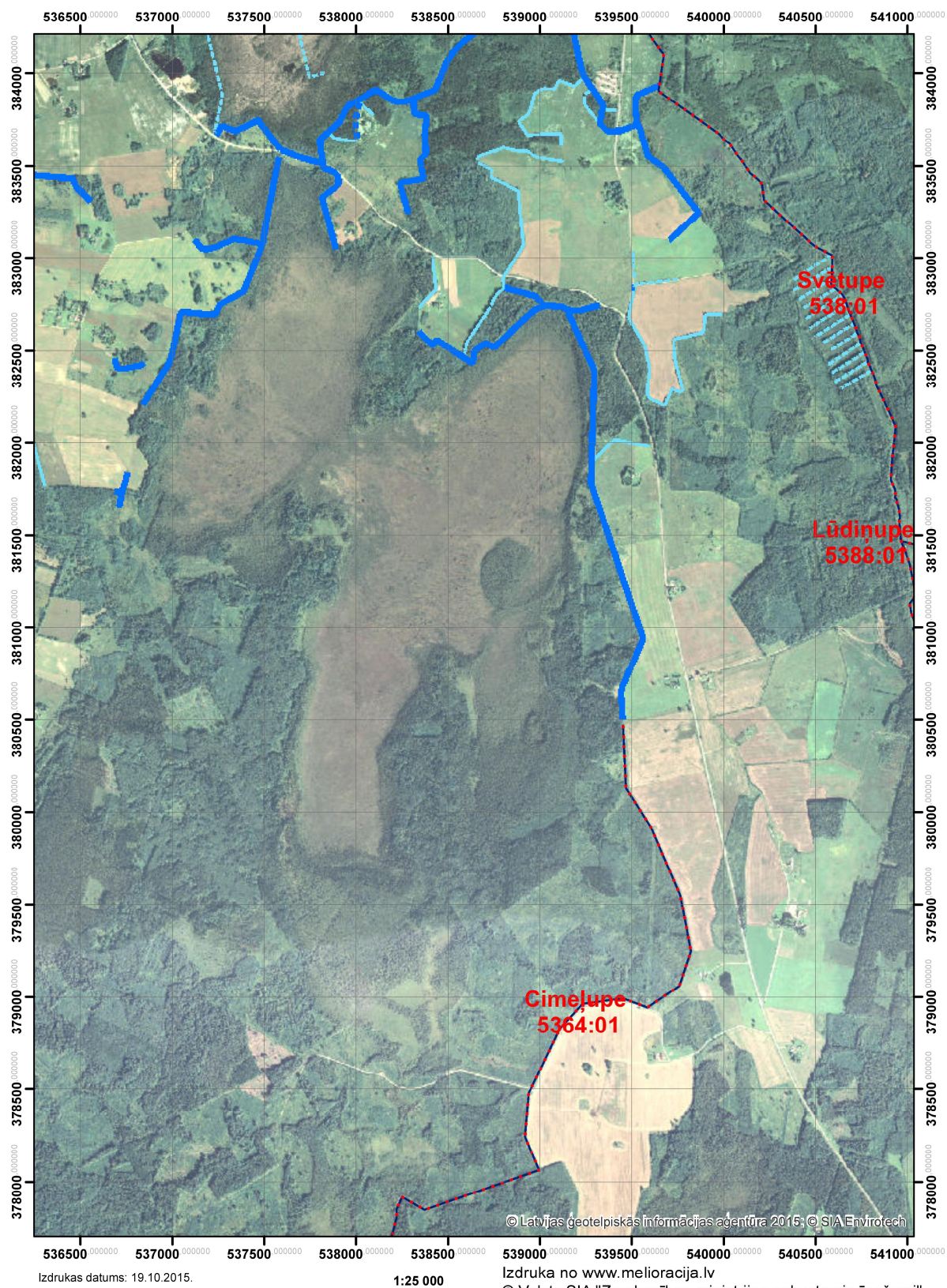
Kūdras ieguves procesā ūdens nav nepieciešams. Dzeramais ūdens darbinieku vajadzībām tiks piegādāts atsevišķi.

2.5.5. plānotais notekūdeņu daudzums (kubikmetri diennaktī, mēnesī, gadā), notekūdeņu apsaimniekošanas risinājums;

Notekūdeņi kūdras ieguves procesā kā tādi nav paredzēti. Nosacīti par notekūdeņiem var saukt purva nosusināšanas rezultātā novadītos ūdeņus. Gruntsūdens purvā tiks pazemināts un izvadīts pa maģistrālajiem grāvjiem un kartu grāvjiem.

Kūdras atradnes galvenās promtekas ir Cimeļupe, kas uztver R daļas ūdeņus un Svētupe, kas uztver ieguves lauku A daļas ūdeņus. Mērķtiecīgi būtu izmantot jau eksistējošo ūdens novadīšanas sistēmu, kas tiek ievadīta Svētupē un pa to nonāk Rīgas līcī. Ir vērts izskatīt iespēju novadīt ūdeni no purva arī pa grāvi, ko var izrakt A virzienā no plānoto ieguves lauku DA stūra. Precīzāku lauku nosusināšanas ietekmi apskatīs eksperts, hidrologs letekmes uz vidi procedūras ietvaros.

Zemāk pievienotajā attēlā norādītas esošās meliorācijas sistēmas un upes, kurās iespējams pieslēgt plānoto ieguves lauku melioratīvās sistēmas.

2.5.6. siltumapgādes risinājums, sadedzināšanas iekārtai – plānotais kurināmais, tā daudzums un iekārtas jauda;

Par cik kūdras ieguve ir sezonāla (marts – oktobris), siltumapgādes risinājumi nav nepieciešami.

2.5.7. piesārņojošo vielu emisija gaisā, ūdenī (piesārņojošās vielas notekūdeņos, to koncentrācija pirms un pēc attīrīšanas, notekūdeņu izplūdes vieta) un augsnē (piesārņojošās vielas un to koncentrācija), smakas;

Veicot kūdras ieguvi ar griešanas paņēmieni un ņemot vērā kūdras mitrumu, nav paredzama daļiņu emisija. Salīdzinājumā ar frēzkūdras ieguves tehnoloģijām, šī tehnoloģija novērš daļiņu emisiju vidē. Emisiju daudzums, kas rodas, veicot kūdras ieguvi ar frēzkūdras tehnoloģiju, un tā ietekme uz gaisa kvalitāti tiks vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma laikā atbilstoši 2009. gada 3. novembra MK noteikumiem Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti". Tiek paredzēts, ka gaisa kvalitātes normatīvi transportēšanas tehnikas darbības rezultātā netiks pārsniegti, tomēr piesārņojošo vielu koncentrāciju izmaiņas, kas saistītas ar dzinēju emisijām, tiks aprēķinātas ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas laikā.

Piesārņojošo vielu emisijas augsnē netiek prognozētas. Lielā Rustūžu purva un apkārtnes reljefs ļauj nepieciešamās teritorijas nosusināt ar paštecības paņēmieni. No purviem noplūstošais ūdens tiks ievadīts Cimeļupē vai Svētupē. Kūdras ieguves lauku piegulošajā teritorijā augsnes netiks nosusinātas, un to struktūras, mitruma un ķīmiskā sastāva būtiskas izmaiņas nav sagaidāmas.

2.5.8. tehnoloģisko procesu atkritumi (arī bīstamie atkritumi), blakusprodukti un paredzētā atkritumu apsaimniekošana;

Ieguves procesā atkritumu rašanās nav prognozējama.

2.6. fizikālo ietekmi (piemēram, elektromagnētiskais starojums, vibrācija, trokšnis);

Ņemot vērā kūdras ieguves tehnoloģiskā procesa secību un katras iekārtas darbības intensitāti viena kūdras iegūšanas cikla ietvaros, ir paredzama trokšņu ietekme. Jau šobrīd var secināt, ka trokšņu līmeņi pieaugs, tomēr prognozējams, ka tie nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Detalizēti trokšņu līmeņi tiks izvērtēti ietekmes uz vidi novērtējuma laikā.

2.7. informāciju par iespējām pielāgot paredzētās darbības tehnoloģisko risinājumu oglekļa dioksīda uztveršanai, ja paredzēta tādas sadedzināšanas iekārtas būvniecība, kuras elektroenerģijas ražošanas jauda ir 300 MW vai lielāka;

Nav plānots.

2.8. informāciju par to, vai paredzētās darbības iespējamā norises vieta atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija);

Plānotie kūdras ieguves lauki atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, neitrālā zonā. Platībās nav un tās nerobežojas ne ar vienu dabas liegumu vai mikroliegumu.

2.9. informāciju par attālumu (kilometros) no paredzētās darbības iespējamās norises vietas līdz *Natura 2000* teritorijas robežai;

Tuvākā *Natura 2000* teritorija ir dabas liegums “Dūņezers”, kas atrodas Limbažu novada Limbažu un Katvaru pagastos. (Attālums līdz paredzētās darbības teritorijai ~3,5 km). Teritorija veidota eitrofa ezera - Dūņezera aizsardzībai. Sastopamas lielas niedru un vilkvālīšu audzes. No ūdensaugiem dominē iegrimusī raglape. Īpaši nozīmīga teritorija ligzdojošiem ūdensputniem. No aizsargājamām putnu sugām sastopams - lielais dumpis, ziemeļu gulbis, zivju ērglis, niedru lija, dzērve, ormanītis, kuitāla u.c. Ezera palienēs parastās vīgriezes un ciņugrīšļa pļavas, kuras aizaug ar kārkliem. Neviena no purva nosusināšanai plānotajiem variantiem neskar Dūņezērā ietekošās ūdensteces. Attiecīgi nav prognozēta ietekme uz dabas liegumu.

2.10. paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu, ietverot visu iespējamo būtisko ietekmju raksturojumu, ciktāl pieejama informācija par šo ietekmi, ko izraisa:

Nozīmīgākās ietekmes uz vidi kūdras ieguves procesā ir šādas:

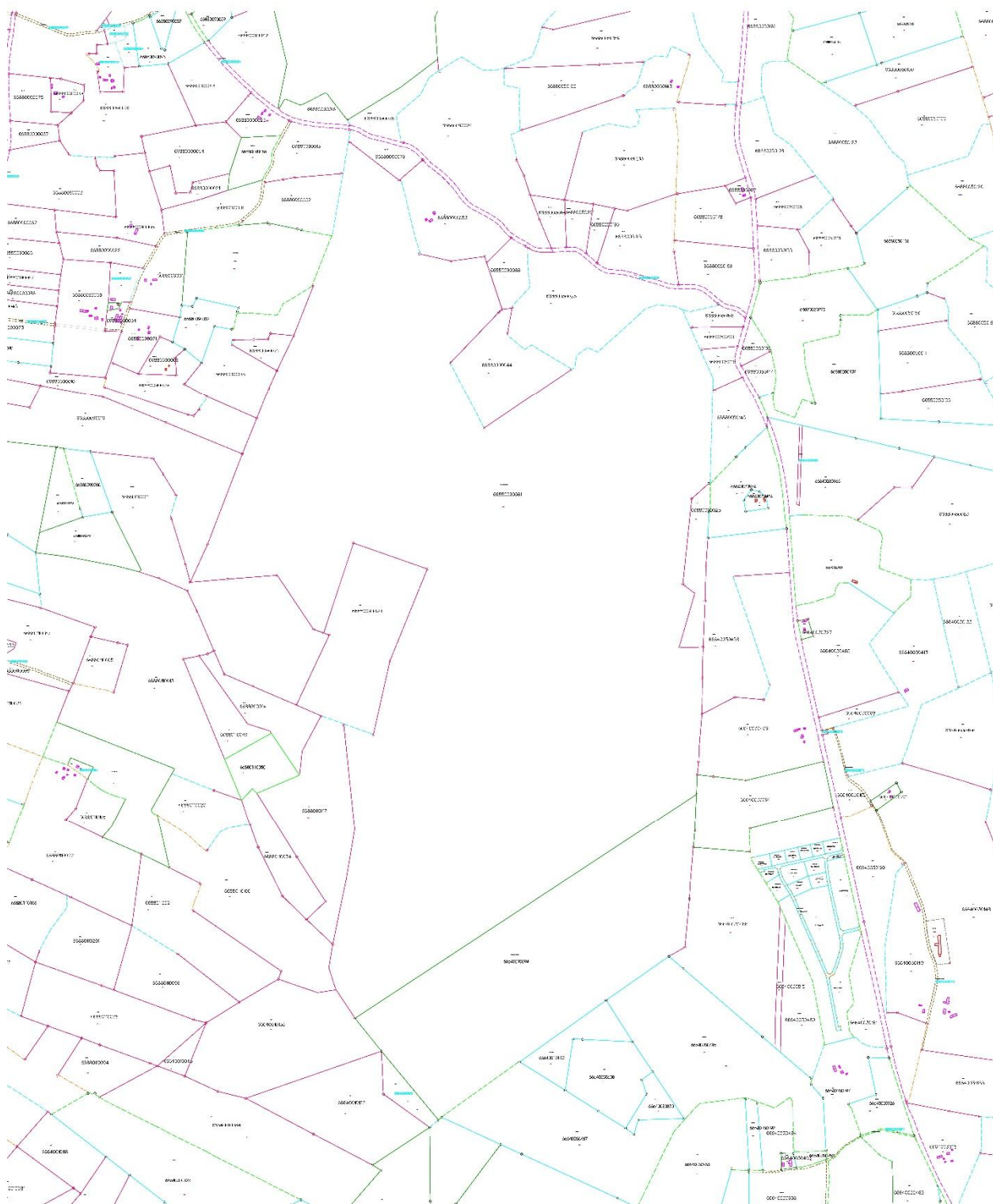
- 1) gaisa piesārņojums no kūdras transportēšanas,
- 2) troksnis no izmantojamās tehnikas un kūdras transportēšanas,
- 3) ietekme uz apkārtnes hidroloģisko režīmu.

2.10.2. dabas resursu (īpaši augsnes, zemes platību, ūdens un bioloģiskās daudzveidības) izmantošana;

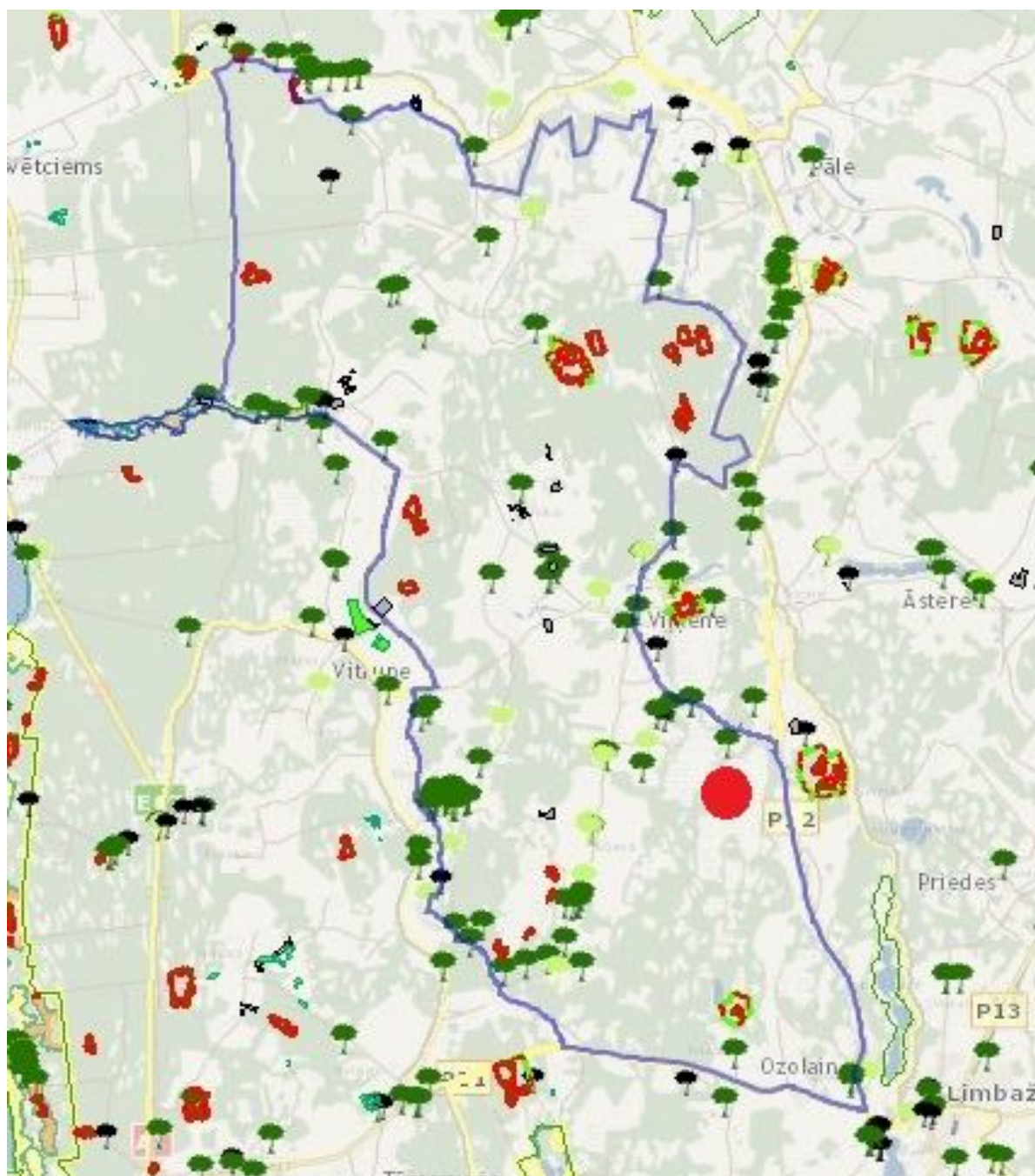
IVN izpētes rezultāta, teritorijas novērtējumu veiks biotopu un sugu eksperts.

2.10.3. savstarpējā un kopējā ietekme ar citām esošām vai akceptētām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju.

Tiks izvērtēts IVN ietvaros.

3.att. Kadastra karte ar pierobežniekiem

4.att. Ziemeļbiosfēras rezervāra Neitrālās zonas robeža, Rustūžu purva atrašanās vieta